

Kurz typologie temperátních a oreoboreálních lesů

(5) JEDLOVÉ BUČINY (jdBK)

Skladba synuzie

Skladba synuzie podrostu

Vazba na abiotické prostředí

Přehled skupin typů geobiocénů

Přehled stanovištních jednotek

Postavení v ekologické mřížce

Chorologicko-chronologická skladba

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

JEDLOVÉ BUČINY (jdBK)

Skladba synuzie dřevin:

Převládá BUK LESNÍ (*Fagus sylvatica*), subdominuje JEDLE BĚLOKORÁ (*Abies alba*).

Na chudších a chudých půdách se prosazuje SMRK ZTEPILÝ ve směsi s bukem a jedlí i v 5. vegetačním stupni.

Na živných půdách se SMRK ZTEPILÝ (*Picea abies*) naopak neprosazuje nebo jen sporadicky (taktéž i na obohacených půdách i v 6. vegetačním stupni).

JAVOR KLEN (*Acer pseudoplatanus*) může se přimísit v celé škále půdních poměrů. JAVOR MLÉČ (*Acer platanooides*) na spodní hranici 5. vegetačního stupně vyznívá.

Porosty jsou vrstevnaté, poměr buku a jedle se mění dle vývojové etapy přírodního lesa.

JEDLOVÉ BUČINY (jdBK)

Skladba synuzie dřevin:

Ve vrstvě keřů se objevují zimolez černý (*Lonicera nigra*), bez hroznatý (*Sambucus racemosa*).

Na obohacených půdách s bukem a jedlí spoludominují: javor klen a mléč (*Acer pseudoplatanus* a *A. platanoides*); mléč však nevystupuje do 6. vegetačního stupně; dále jsou zde jilm horský (*Ulmus glabra*) a jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*).

V zakrslých cenózách k buku a jedli přistupuje JEŘÁB PTAČÍ (*Sorbus aucuparia*).

JEDLOVÉ BUČINY

Skladba synuzie podrostu:

Ekologicko-cenotická skladba je charakteristická dominancí druhů mezofilního charakteru /vyskytujících se od 2. vegetačního stupně/ tzv. průvodců buku; časté jsou druhy indiferentní.

Pravidelně a relativně četně se vyskytují druhy sestupující, podhorského charakteru, a to na běžných terénních tvarech.

Horské druhy se na vúdčích řadách nevyskytují, a když, tak se jedná o návětrné části pohoří s ombrickou variantou vegetační stupňovitosti nebo o jí ekologicky blízké podmínky. V inverzích, na bázích svahů apod. se však horské druhy objevit mohou.

JEDLOVÉ BUČINY

Skladba synuzie podrostu:

Z hlediska trofického se jedná o celou škálu ekologických skupin druhů od oligo-mezotrofních po mezotrofní, až heminitrofilní a nitrofilní či hemibázické, a to dle povahy půdotvorných substrátů. Oligotrofní druhy stenoekního charakteru nejsou typické, neboť se vyskytují s těžištěm v smrko-jedlo-bučinách (viz níže). Převažují mezofyty; druhy vlhkomilně laděné přistupují pravidelně a to na místech vlhčích, hlinitých, uléhavých (výjimkou jsou prameniště v klenbě okolního porostu /edafická kategorie V-vlhká/, kde tyto druhy převažují); druhy vysýchavých půd se již vyskytují jen sporadicky; i v zakrslých biocenózách převládají druhy širší ekologické amplitudy.

JEDLOVÉ BUČINY

Skladba synuzie podrostu:

Synuzie podrostu je na živných půdách bohatá, především bylinného vzhledu: *Galium odoratum* (mařinka vonná), *Dentaria bulbifera* (kyčelnice cibulkonosná), *Milium effusum* (pšeníčko rozkladité), *Actaea spicata* (samorostlík klasnatý), *Dryopteris filix-mas* (kaprad' samec), *Festuca altissima* (kostřava lesní), *Sanicula europaea* (žindava evropská), *Athyrium filix-femina* (papratka samice), *Oxalis acetosella* (šťável kyselý), *Senecio ovatus* (starček Fuchsův), *Hordelymus europaeus* (ječmenka evropská), *Viola reichenbachiana* (violka lesní), *Euphorbia amygdaloides* (pryšec mandloňovitý), *Rubus* sp. (ostružiník), *Prenanthes purpurea* (vesenka nachová), *Polygonatum verticillatum* (kokořík přeslenitý).

JEDLOVÉ BUČINY

Skladba synuzie podrostu:

Na humusem obohacených půdách (a kamenitých obohacených) přistupují, často i s dominancí: *Mercurialis perennis* (bažanka vytrvalá), *Galeobdolon montanum* (/hluchavka/ pitulník horský), *Geranium robertianum* (kakost smrdutý), *Dentaria enneaphyllos* (kyčelnice devítelistá), *Asarum europaeum* (kopytník evropský), *Salvia glutinosa* (šalvěj lepkavá), *Lunaria rediviva* (měsíčnice trvalá), *Paris quadrifolia* (vraní oko čtyřlisté); na vlhčích místech přistupují: *Impatiens noli-tangere* (netýkavka nedůtklivá), *Petasites albus* (devětsil bílý), *Allium ursinum* (česnek medvědí) a *Carex sylvatica* (ostřice lesní).

JEDLOVÉ BUČINY

Skladba synuzie podrostu:

Na středně bohatých půdách až chudších často se uplatňují:

**Gymnocarpium dryopteris (bukovinec kaprad'ovitý),
Dryopteris dilatata (kaprad' rozložená), Galium
rotundifolium (svízel okrouhlostý), Rubus idaeus
(maliník), Oxalis acetosella (šťável kyselý) a
Maianthemum bifolium (pstroček dvoulistý), dále na
chudších půdách: Dryopteris carthusiana (kaprad'
osténkatá) a Phegopteris connectilis (bukovinec
osladičovitý).**

**V zakrslých cenózách: Calamagrostis arundinacea (třtina
rákosovitá), Luzula luzuloides (bika hajní), Vaccinium
myrtillus (borůvka černá), Avenella flexuosa (metlička
křivolaká), Oxalis acetosella (šťável kyselý), a výše
zmíněné kaprad'orosty.**

JEDLOVÉ BUČINY

Vazba na abiotické prostředí:

Střední a vyšší polohy hornatin a vyšší části vrchovin jsou základem rozšíření.

Těžiště rozšíření dle nadmořských výšek je mezi 650-900 m n.m.

Výše pokračují jen na obohacených půdách, často vlhkých, nitrofilních.

Zaujímají různě sklonité svahy, ploché hřbety, zvlněné plošiny.

JEDLOVÉ BUČINY

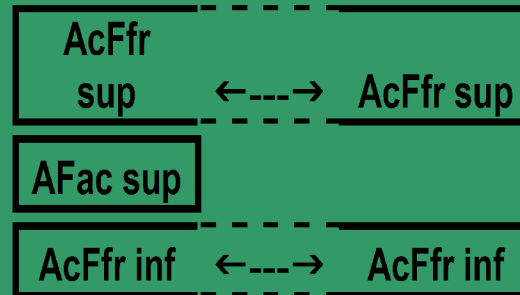
Soupis skupin typů geobiocénů (stg) s geobiocenologickými formullemi:

5 A-AB(B) 1-2	<i>Abieti-fageta humilia</i>	zakrslé jedlové bučiny	AFhum
5 AB 3	<i>Abieti-fageta</i>	jedlové bučiny	AF
5 B 3	<i>Abieti-fageta typica</i>	typické jedlové bučiny	AFt
5 BC 3	<i>Abieti-fageta aceris inferiora</i>	javoro-jedlové bučiny nižšího stupně	AFac inf
5 BD-D (1)2-3	<i>Abieti-fageta ulmi</i>	jilmo-jedlové bučiny	AFu
5 BC-C 4(5)	<i>Aceri-fageta fraxini inferiora</i>	jasano-javorové bučiny nižšího stupně	AcFfr inf
6 BC 3	<i>Abieti-fageta aceris superiora</i>	javoro-jedlové bučiny vyššího stupně	AFac sup
6 BC-C 4(5)	<i>Aceri-fageta fraxini superiora</i>	jasano-javorové bučiny vyššího stupně	AcFfr su

JEDLOVÉ BUČINY

Postavení stg v ekologické mřížce:

6. vs	stg	latinsky
	stg	latinsky
	stg	latinsky

5. vs	stg	latinsky		AF	Aft	AFac inf	AFu		
	TŘ	vůdčí	A	AB	B	BC - βγ	BD	γ	D
		omezené	A''	AB''	B''	BC''	BD''	C''	D''
	stg	latinsky	AFhum						

JEDLOVÉ BUČINY

Edafické kategorie v rámcich stg:

jedlové BUČINY

6. vs	stg	česky
		latinsky
	stg	česky
		latinsky
	stg	česky
		latinsky

js-kIBK v.st. AcFfr sup	←----→	js-kIBK v.st. AcFfr sup
----------------------------	--------	----------------------------

jv-jdBK v.st. AFac sup

js-kIBK n.st. AcFfr inf	←----→	js-kIBK n.st. AcFfr inf
----------------------------	--------	----------------------------

5. vs	stg	česky	↑		jdBK	t_jdBK	jv-jdBK n.st.	jl-jdBK		
		latinsky			AF	AFt	AFac inf	AFu		
	EK			M K I N	I N S F	F B H	D A - V	W	V U	
	TR	vůdčí		A	AB	B	BC - βγ	BD	γ	D
		omezené		A"	AB"	B"	BC"	BD"	C"	D"
	EK			N Y	N Y	C Y	A	A C		
stg	latinsky	↓	AFhum							
	česky		z_jdBK							

JEDLOVÉ BUČINY

Chorologicko-chronologický původ:

Převládají prvky FA vegetačního pásu buku a jedle (Fagus-Abies /FA/),

k nimž se **více přidávají prvky P** vegetačního pásu smrku (Picea /P/)

méně QTA vegetačního pásu smíšeného listnatého lesa (Quercus-Tila-Acer /QTA/), **který zde již vyznívá.**